

Toelichting landschapsplan Woltering Ravenstein

Datum: 12-10-2021
Auteur: ir. S. Camp
Goedgekeurd: ir. J. Jansen

Opgave

De familie Woltering wil aan de Hoekstraat 1 te Ravenstein een nieuwe woning ontwikkelen. In ruil hiervoor wordt een schuur gesloopt en natuur ontwikkeld op het naastgelegen perceel. De gemeente Oss gaf hierbij de onderstaande punten mee voor het landschapsplan;

- Handhaven en zo mogelijk versterken van de kleinschaligheid van het gebied;
- Herkenbaar maken van de cultuurhistorische waarde (oude maasmeander, oeverwal);
- Versterken van recreatieve waarde (ommetjes).

In dit document wordt het landschapsplan kort toegelicht middels een gebiedsanalyse en tekstuele toelichting op het plan.

Gebiedsanalyse

Historie

Het gebied ontstond onder invloed van de Maas. De Maas zette zand en klei af in het gebied en verlegde regelmatig haar loop, waardoor er een patroon ontstond van oeverwallen en komgronden doorsneden door oude maasmeanders. Op de hogere en drogere oeverwallen vestigden zich mensen. Daarbij werden de meest gunstige, droge delen gebruikt als akkerland. De nattere delen werden gebruikt als weide of hooiland. Dit patroon is op de geomorfologische kaart goed zichtbaar in de vorm van een gebogen donkergroene strook die door het plangebied loopt met ongeveer de breedte van de Maas. Een deel van het plangebied ligt in deze oude Maasmeander. Het andere deel ligt op de oeverwal in de binnenbocht van de Maasmeander.

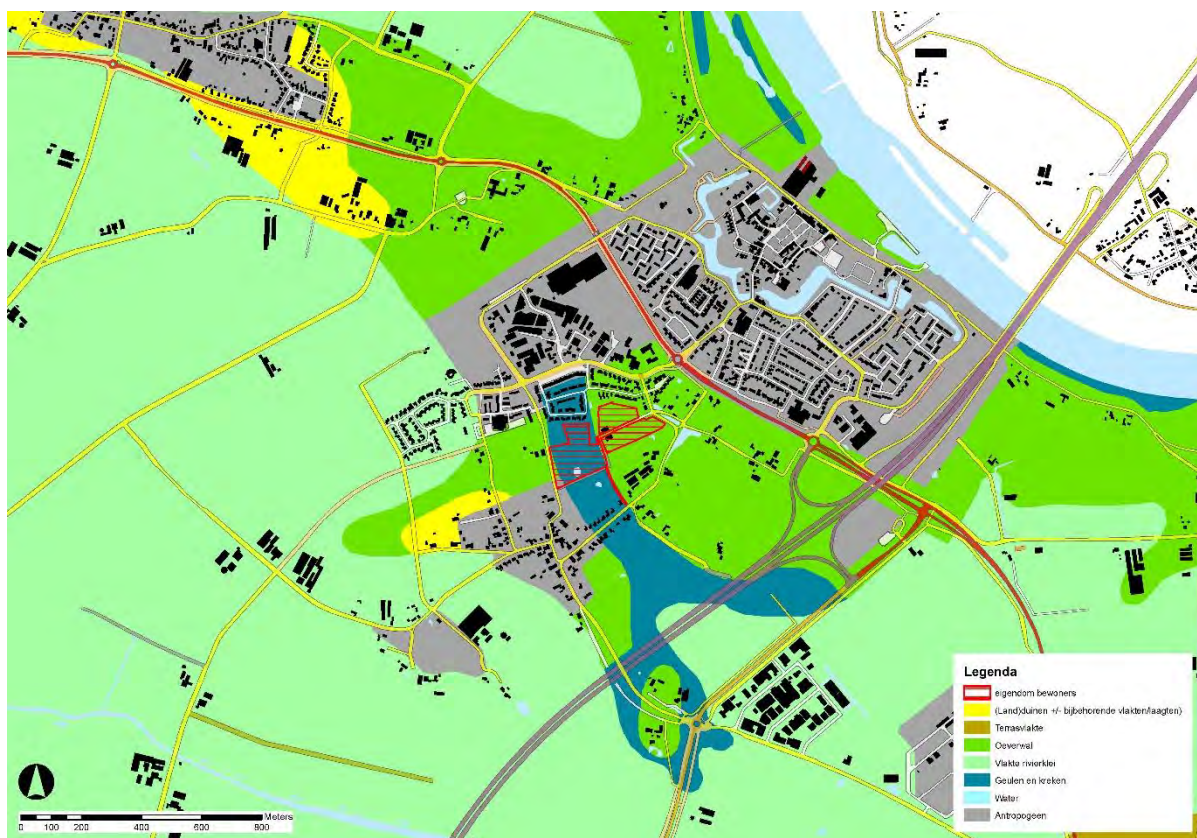
Later werden de vruchtbare, drogere gronden gebruikt voor fruitteelt. De fruitbomen zijn dan ook terug te vinden op de drogere gronden. Op de plek van de Maas meander ontbreken de boomgaarden. Ook op de kaart van 1901 zijn al hoogstamfruitboomgaarden zichtbaar op de hogere gronden. Op de kaart van 1901 is tevens zichtbaar dat er in de binnenbocht van de Maasmeander een watergang loopt, in tegenstelling tot de buitenbocht.

Het deel van het plangebied op de oeverwal was rond 1900 in gebruik als akkerland, waarbij op de huidige locatie van de boerderij en van de schuur ook destijds al bebouwing stond.

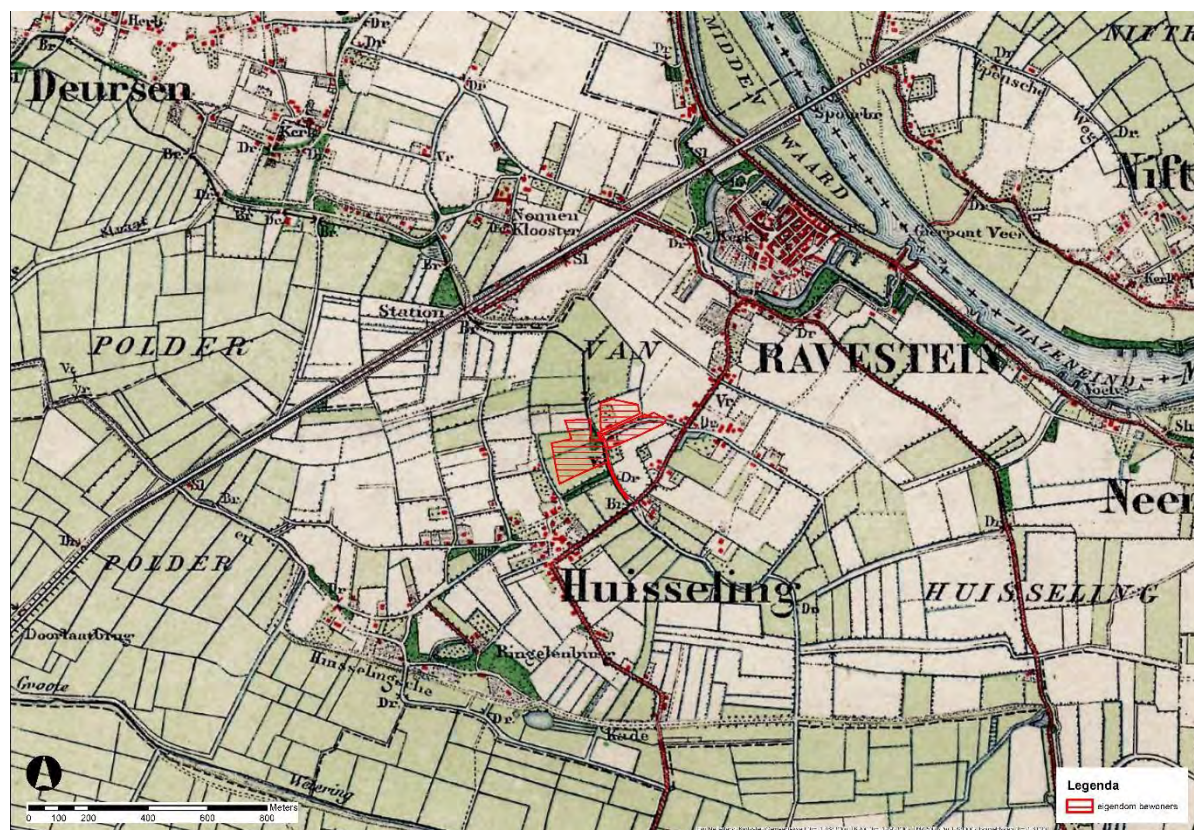
Landschapselementen die goed passen in dit gebied zijn bomenlanen, houtwallen, hagen, kleine bosjes, hoogstamfruitboomgaarden en solitairen. In de laag gelegen delen komen daar poelen en eventueel natuurvriendelijke oevers bij. (Dit geldt voor de oude maasmeanders, niet voor de komgronden.)

Huidige situatie

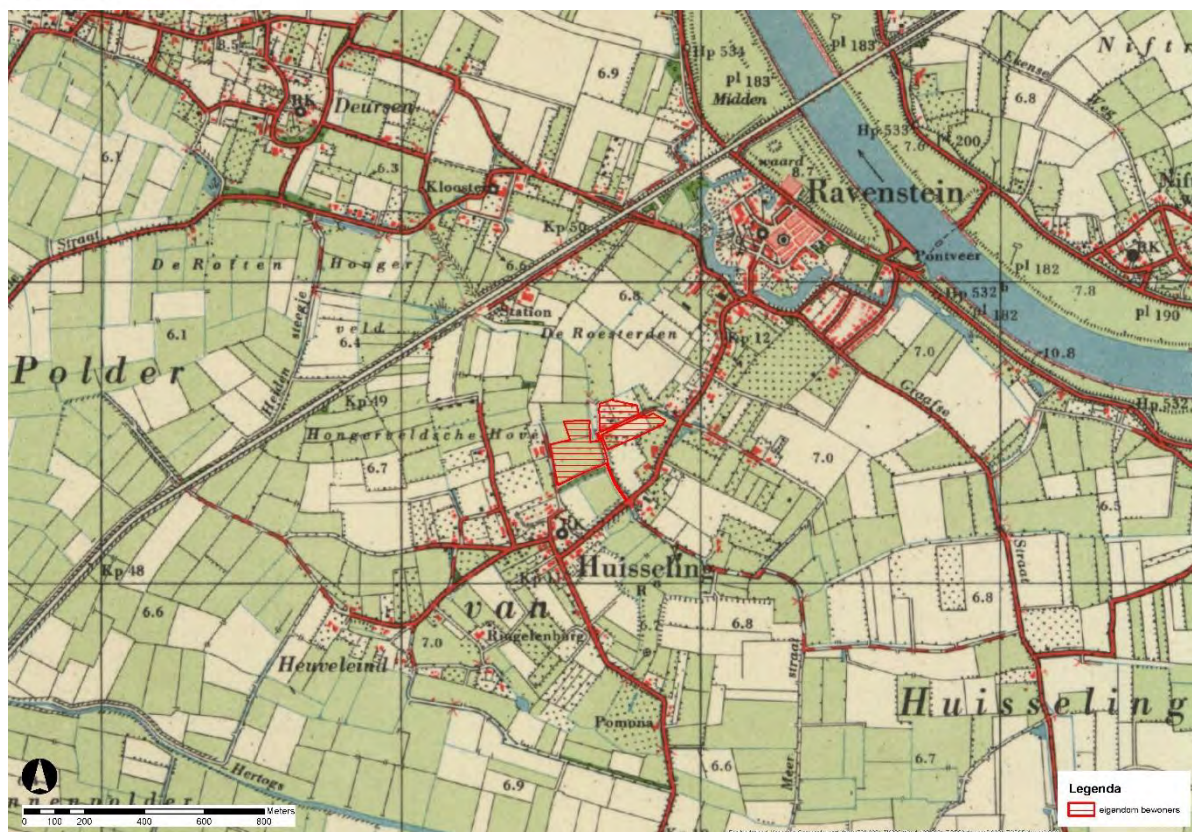
Op latere topografische kaarten (1960, 2018) is zichtbaar dat de bebouwing rondom het plangebied steeds meer toeneemt. De oude Maasmeander wordt in de loop der tijds deels bebouwd en steeds minder herkenbaar. Inmiddels is ook een deel van de oude Maasmeander bebost. Door de bebouwing en het bos is de herkenbaarheid van de Maasmeander nog maar minimaal.

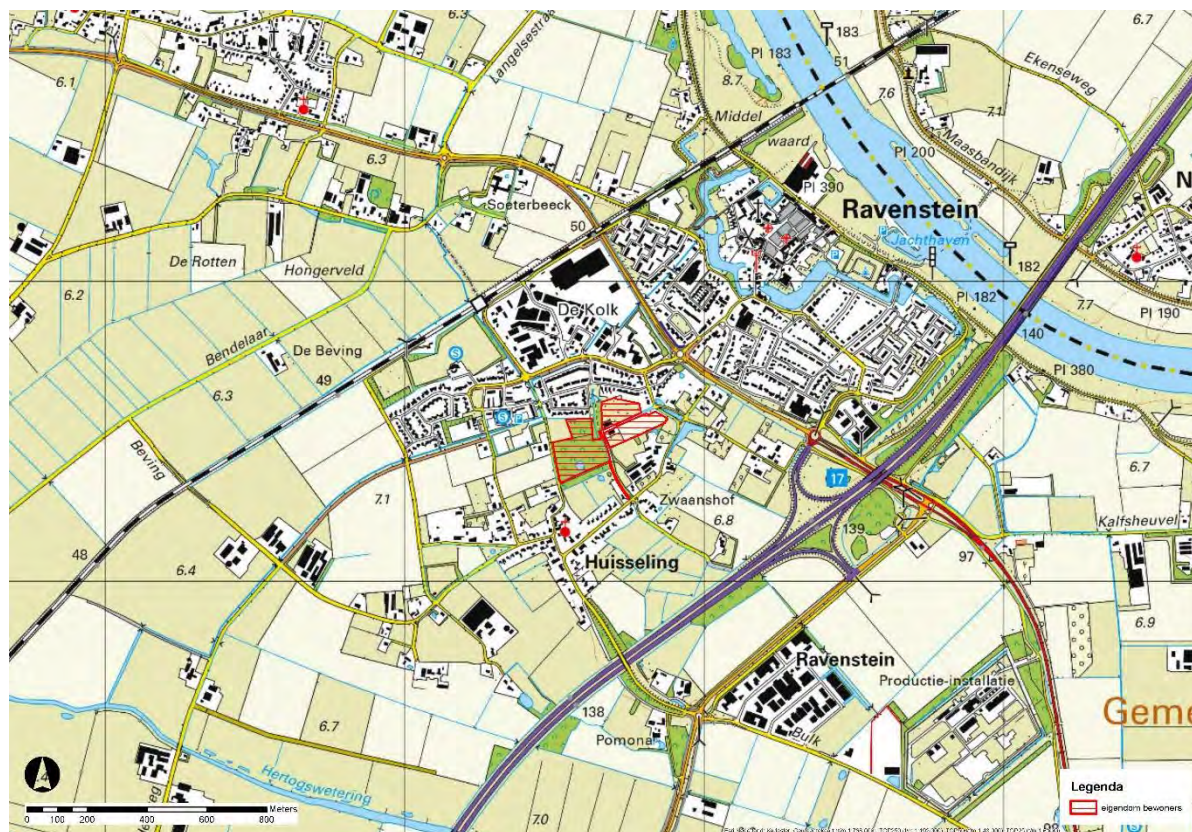
De geomorfologische kaart geeft duidelijk de oude Maasmeander (donkerblauw) weer.

Op de topkaart van 1901 is de oude Maasmeander nog terug te zien in het landschap met de zogenaamde binnenbocht (met watergang) en buitenbocht.

De topkaart van 1960 laat zien dat er steeds meer fruitteelt plaatsvindt en veel lijnvormige elementen aanwezig zijn in de vorm van bomenlanen en houtwallen.

De topkaart van 2018 laat zien dat de oude Maasmeander deels is volgebouwd en deels bestaat uit bos.

Toelichting landschapsplan

Versterken cultuurhistorische waarde

De oude Maasmeander loopt van zuid naar noord door het plangebied en heeft een duidelijke binnen en buitenbocht. Deze kenmerken worden doormiddel van het landschapsplan versterkt.

De noord-zuidrichting wordt benadrukt door;

- Het benadrukken van de linker en rechterrاند doormiddel van de bomenlaan langs de Burgemeester van der Wielstraat aan de linkerkant en een duidelijke bosstrook aan de rechterkant.
- Het knippen van insteken uit het bos welke met name de noord-zuidrichting laten zien en waarbij de hogere delen in het gebied bebost blijven en de lagere delen meer open;
- Het vrijzetten van de poel;

Versterken verschil binnenkant van de bocht (oostzijde) en buitenkant van de bocht (westzijde) door;

- De laanbeplanting langs de Burgemeester van der Wielstraat te benadrukken door meer ruimte te maken tussen het bos en de bomenlaan;
- Het versterken van de zachte, golvende overgang naar het bos door de westkant juist bossig te houden met de overgang boomgaard-woning-weiland.

Versterken natuurwaarden door;

- Toevoegen van een poel in het noordelijk, waarmee tegelijk het lager gelegen, natte karakter van de Maasmeander wordt versterkt.
- Verwijderen van een deel van de beplanting ontstaat er meer openheid, waardoor licht op de bodem valt en zich ook een goede kruidlaag kan ontwikkelen.
- Met het realiseren van meer openheid wordt de lengte bosranden vergroot. Juist dit zijn voor veel flora en fauna aantrekkelijke vestigingsmilieus.

Versterken ruimtelijke kwaliteit rondom de woningen

De ruimtelijke kwaliteit rondom de woningen wordt versterkt door middel van gebiedseigen landschapselementen. Dit wordt gedaan middels de onderstaande ingrepen:

- Het versterken van de huidige hoogstamfruitboomgaard op het noordelijke stuk grond. Hierbij worden de huidige hoogstamfruitbomen behouden en nieuwe hoogstamfruitbomen aangeplant. Dit wordt op een dusdanige manier gedaan dat er een logisch patroon ontstaat van hoogstamfruitbomen.
- Het versterken van het erfgevoel door;
 - o het realiseren van een haag rondom de erven en de weilanden;
 - o het doorzetten van de sfeer van de voorzijde van de huidige boerderij naar de noordkant van de weg;
 - o Het realiseren van parkeergelegenheid achter de woningen waardoor de auto's verdekt staan opgesteld.
- Het versterken van de landschappelijke kwaliteit door het weiland aan de zuidzijde aan te kleden door het aanplanten van solitairen.

De bestaande toegangsweg is gemeentelijk eigendom. Het is dan ook niet de bedoeling dat deze integraal onderdeel wordt van het erf. De verharding van de weg (asfalt) loopt door over het erf.

Versterken recreatieve waarde

Het bosgebied wordt in de nieuwe plannen opengesteld voor publiek door middel van nieuwe wandelpaden. Daarnaast wordt het bestaande wandelpad aan de zuidzijde versterkt door aanvullen van de bestaande knotwilgen rijen met nieuwe knotwilgen en een mooie afwisseling van open en gesloten delen.

Overdracht naar gemeente

De overdracht van de percelen bosgrond ten westen van de woning maakt deel uit van de overeenkomst met de gemeente. Dit betekent dat de geschetste inrichting voor dit deel van het plan nog indicatief is.

Beplantingsplan

De derde bijgevoegde kaart bevat een nadere uitwerking van het beplantingsplan. Op deze kaart is in kleur aangegeven welke beplanting nieuw is. De overige beplanting is bestaand. Op deze kaart staat tevens welke soorten beplanting dient te worden aangeplant. Het betreft:

- de aanplant van een bomenrij in antwoord op de bestaande bomenrij langs de toegangsweg in de vorm van een eikenrij
- toevoegen van een walnoot nabij de nieuwe woning als aankleding van het erf tussen de bestaande en nieuwe woning
- twee groepen solitaires bestaande uit esdoorns, haagbeuken, tamme kastanjes, kersen, linde en fladderiep
- aanvullen van de bestaande hoogstamfruitbomgaard met nieuwe fruitbomen,
- ca. 180m haag (beuken/haagbeuken of veldesdoorn)

De bomen dienen in een voldoende groot plantgat geplant te worden en voorzien van boompalen. Mocht voor (periodieke) begrazing gekozen worden onder de bomen door schapen of ander vee, dienen de bomen beschermd te worden tegen aanvreten van de bast.

De hagen worden aangeplant in één rij, met 4 planten per strekkende meter. In geval van de keuze voor beukenhagen moet de grond worden verrijkt met mycorrhiza, zodat de beuken goed aanslaan.

Beheer en onderhoud beperkt zich voor de bomen tot af en toe een tak wegzagen of opkronen indien noodzakelijk. De fruitbomen zullen jaarlijks moeten worden gesnoeid om zo de open kroon te behouden, die kenmerkend is voor hoogstamfruit. De hagen dienen jaarlijks 1 tot 2 keer geschoren te worden.

Bijlage

1. Inrichtingsschets bos en concept
2. Inrichtingsschets rondom huis
3. Beplantingsplan

0 5 10 20 30 40 Meters

INRICHTINGSSCHETS

datum: 11-11-2020

SCHETONTWERP GEBOUWOMGEVING

Datum: 12-10-2021

0 5 10 20 30 40 Meters

ViForis
RUIMTE VOOR BUITENLEVEN

BEPLANTINGSPLAN

Datum: 12-10-2021

fruitbomen (appels, peren, pruimen)

Bomen:

Ap	Esdoorn (Acer pseudoplatanus)	1st
Cb	Haagbeuk (Carpinus betulus)	2st
Cs	Tamme kastanje (Castanea sativa)	3st
Jr	Walnoot (Juglans regia)	1st
Pa	Zoete kers (Prunus avium)	3st
Qr	Zomereik (Quercus robur)	12st
Tt	Linde (Tilia tomentosa)	1st
Ul	Fladderiep (Ulmus laevis)	4st
fruitbomen (diverse soorten)		11st

Hagen (ca 200m):

beuk (Fagus sylvatica)/haagbeuk (Carpinus betulus)
of
veldesdoorn (Acer campestre)

0 5 10 20 30 40 Meters